

RAADSBERICHT

Informatie van het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad

Nummer : 2012-14
Datum : 20 juni 2012
Onderwerp : Besluit maatschappelijke ondersteuning
Bijlagen : Het besluit maatschappelijke ondersteuning en de toelichting
Brief advies Wmo adviesraad
Reactie op advies Wmo raad

1. Inleiding

We hebben in de gemeente Haren via de kadernotitie Wmo en door het vaststellen van de nieuwe verordening gekozen voor de kanteling als een belangrijk uitgangspunt voor het Wmo beleid. Het Wmo beleid wordt in een aantal documenten vastgelegd. Ten aanzien van de individuele voorzieningen, die met name onder prestatieveld 6 en in mindere mate 5 vallen, geldt specifieke regelgeving die door de raad wordt vastgelegd in de Verordening. Het besluit maatschappelijke ondersteuning en de uitvoeringsregels betreffen uitwerking van beleidsplan en verordening en worden door het college vastgesteld. Het beleidsplan verbindt uiteindelijk de negen prestatievelden. Tenslotte zijn er nog uitvoeringsrichtlijnen. Dit betreffen interne richtlijnen die een verdere uitwerking geven van de regels die in verordening en besluit zijn vastgelegd.

2. Argumenten

De Verordening Wmo is in april door de gemeenteraad vastgesteld. (De verordening is in juni nogmaals voorgelegd aan de raad, omdat het format van de vastlegging niet aansluit bij het format van de landelijke regelingenbank). De verordening is helemaal ingericht volgens de Kantelingsprincipes. Dit heeft gevolgen voor het besluit Maatschappelijke ondersteuning, dat daarom ook moet worden aangepast om samen met de verordening een kader te vormen voor de uitvoering van de Wmo, voor zover het gaat om de individuele voorzieningen. Beide documenten krijgen dezelfde ingangsdatum (1 juli 2012, om te voorkomen dat er (juridische) gaten vallen.

3. Kanttekeningen

In de voorjaarsnota staan nog een tweetal voorstellen die van invloed kunnen zijn op het besluit. Het gaat om aanpassing van de hoogte van het PGB bedrag voor hulp bij het huishouden en aanpassing van de vergoeding voor individueel vervoer in geld. In verband met de planning kan voor de vaststelling van dit besluit niet worden gewacht op de besluitvorming rond de voorjaarsnota. Het besluit is voor 1 juli 2012 door het college definitief vastgesteld omdat dit de ingangsdatum is van de nieuwe verordening, waarmee het besluit een geheel vormt. Afhankelijk van de besluitvorming ten aanzien van de voorjaarsnota wordt het besluit daarna op korte termijn eventueel aangepast.

4. Vervolg en uitvoering

Het nieuwe besluit vervangt het oude en vormt vanaf 1 juli 2012 samen met de verordening het nieuwe kader voor de uitvoering van de Wmo, voor zover het gaat om de individuele voorzieningen in de Wmo.

5. Beoogd effect

Vaststelling van het juridisch kader voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

6. Consequenties (juridisch, financieel, personeel etc.)

De verordening is door de Kanteling minder juridisch van aard geworden. Het (keukentafel) gesprek waarin de vraag van de burger en diens mogelijkheden om tot een oplossing te komen staat centraal. Een aantal juridische kaders die niet langer in de verordening staan zijn daarom nu in het besluit opgenomen. Dit mede op advies van de VNG, die hierover is geraadpleegd.

Belangrijkste aanpassing van het besluit betreft de besluitvorming rond de eigen bijdrage in de begroting voor 2011-2012. Besloten is de eigen bijdrage binnen de regels voor alle voorzieningen in te zetten. De beperkingen die de oude verordening voor bepaalde voorzieningen kende en de beperking in de omvang van het bedrag dat aan eigen bijdrage werd gevraagd, zijn daarmee uit de regels verdwenen.

Financieel zal de aanpassing van het besluit met name gevolgen hebben voor de inkomsten uit eigen bijdragen. Exact is niet aan te geven hoeveel extra inkomsten de gemeente hierdoor int, omdat de vaststelling en de inning van de eigen bijdrage is opgedragen aan het CAK. De gemeente beschikt niet over inkomensgegevens van de cliënten om dit exact te kunnen berekenen. In de bezuinigingsvoorstellen (VJN) is het bedrag aan extra inkomsten geschat op € 34.500,- per jaar. Naast de eigen bijdrage heeft de aanpassing van het artikel over de afschrijving van de woningaanpassingen financiële gevolgen. Voorgesteld wordt woningaanpassingen die een blijvende waardevermeerdering voor een woning inhouden, niet meer af te schrijven, maar deze waarde terug te vragen bij verkoop van de woning. Op langere termijn betekent dit dat een groter deel van de vaak forse investeringen die de gemeente doet in woningaanpassingen terug kan worden ontvangen. Dit zal met name draagkrachtige belanghebbenden er eerder toe doen besluiten om de woningaanpassing zelf te financieren. Het voordeel voor de gemeente is ingeschat op € 2500,-, oplopend tot € 10.000,- per jaar. Omdat het financiële verloop in woningaanpassingen grote pieken en dalen kent, geldt dit ook voor deze regeling. De feitelijke realisatie kan dus sterk fluctueren.

Aanpassingen in het voorliggende (definitieve) besluit ten opzichte van het concept

Naar aanleiding van de reactie van de Wmo adviesraad en reacties van inwoners op de op 23 mei verzonden besluiten is het conceptbesluit nog op een aantal punten aangepast. Het gaat met name om een duidelijker beschrijving van de regels rond het vaststellen, opleggen en innen van de eigen bijdrage in Hoofdstuk 3. Op deze wijze wordt het voor cliënten gemakkelijker vast te stellen hoe hun eigen bijdrage tot stand is gekomen. Ten aanzien van verstrekkingen die in het verleden middels een PGB of financiële tegemoetkoming zijn verstrekt is een soepeler overgangsrecht voor de op te leggen eigen bijdrage vastgesteld. Het aantal perioden van vier weken dat verstreken is tussen de verstrekking van het PGB en het moment dat de eigen bijdrage ingaat, wordt van het totaal aantal maximaal te betalen perioden afgetrokken. Op deze manier wordt rekening gehouden met de al gerealiseerde afschrijving van de voorziening. Overigens hebben ook cliënten met een huurvoorziening aangegeven dat ze het niet eerlijk vinden een eigen bijdrage te moeten betalen voor een in hun ogen afgeschreven voorziening. Dit is echter een gevolg van de solidariteit van het huursysteem. De huurprijs voor een nieuwe voorziening is relatief laag, omdat de verhuurder ook over de oudere voorzieningen een huurprijs ontvangt. Dit middelt zowel de huurprijs als de eigen bijdrage voor de klant.

Ten aanzien van artikel 13 over de waardevermeerderende woningaanpassing is op verzoek van de Wmo adviesraad toegevoegd dat in geval van erfrecht, bij het

terugbetalen van de meerwaarde, rekening wordt gehouden met het te betalen erfrecht dat betrekking heeft op de meerwaarde van de woningaanpassing. Anders zou door de erven dubbel betaald moeten worden. Voor de uitvoering van dit artikel zal een bewakingssysteem worden uitgewerkt. Dit gaat via het reguliere periodieke heronderzoeksystematiek. Ook is in de toelichting op dit artikel aangegeven dat voorkomende verrekeningen op basis van maatwerk en redelijkheid moeten worden beoordeeld. Artikel 17 van het besluit betreft het algemeen gebruikelijk verklaren van een auto bij een bepaalde inkomensgrens. Deze grens is van belang voor de verstrekking van met een auto vergelijkbare voorzieningen, dus voor lokaal vervoer. Er is jurisprudentie dat inkomensgrenzen onder de Wmo in beginsel niet toegestaan zijn. Omdat niet duidelijk is of dit ook geldt in combinatie met het algemeen gebruikelijk verklaren van een auto boven een bepaald inkomen, wordt voorgesteld dit artikel wel in het besluit te handhaven, maar in de toelichting op te nemen dat zo nodig op basis van de hardheidsclausule boven de gestelde norm tijdelijk een voorziening kan worden verstrekt totdat duidelijkheid is omtrent deze situatie. Dit is in lijn met de wijze waarop de gemeente Groningen omgaat met deze inkomensgrens. Ook wordt in het besluit opgenomen dat in het kader van samenhangende afstemming bij het keukentafelgesprek ook uitdrukkelijk gekeken wordt naar de mogelijke cumulatie van maatregelen die de meest kwetsbare belanghebbenden kan treffen. Het invoeren en opleggen van een eigen bijdrage kan inwoners hard raken, zeker als dit in combinatie met andere financieel ongunstige situaties zich voordoet. Beoogd wordt dat op deze manier niet alleen de juridische kant wordt belicht, maar ook de sociale en maatschappelijke kant. Dit is geheel in lijn met de uitgangspunten die onder de kanteling liggen.

7. Draagvlak

Het proces van de kanteling is al uitgebreid bij de behandeling van de Wmo kadernota en de Verordening in de raad aan de orde geweest. Ook met de Wmo adviesraad is hierover in het kader van de Verordening reeds gesproken. Zoals hierboven al aangegeven verschuift een deel van het juridische kader van de verordening naar het besluit. Daartoe zijn voor een aantal zaken delegatiebepalingen in de verordening opgenomen. De Wmo adviesraad is in zijn advies over het besluit kritisch over deze delegatie en meent dat de raad zich hierover een oordeel moet kunnen vormen. Wij willen u daarom graag informeren over het nieuwe besluit en gaan daarover zo nodig graag met u in gesprek.

Advies van de Wmo adviesraad.

De Wmo adviesraad heeft op woensdag 13 juni advies uitgebracht over het concept besluit. Voor de inhoud daarvan wordt verwezen naar het advies van de adviesraad, dat als bijlage is toegevoegd. Onze reactie is eveneens aan dit raadsbericht toegevoegd.

8. Evaluatie

Het besluit maatschappelijke ondersteuning wordt bijna ieder jaar geëvalueerd en aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten

9. Communicatie

Na de zomer worden bijeenkomsten voor inwoners georganiseerd in het kader van de kanteling. Daarin zal naast de verordening ook het besluit een plek krijgen. Ten aanzien van het besluit van 23 mei 2012 ontvangen inwoners een nieuw gecorrigeerd besluit.